

USTAWA

z dnia 25 października 1990 r.

o zwrocie majątku utraconego przez związki zawodowe i organizacje społeczne w wyniku wprowadzenia stanu wojennego.

Art. 1. 1. Wszystkie składniki majątku związków zawodowych i organizacji społecznych, odebrane im w wyniku wprowadzenia stanu wojennego, a także te, które przekazano innym strukturom związkowym lub jednostkom organizacyjnym na podstawie dekretu z dnia 12 grudnia 1981 r. o stanie wojennym (Dz. U. Nr 29, poz. 154, z 1982 r. Nr 3, poz. 18 i z 1989 r. Nr 34, poz. 178) oraz ustawy z dnia 8 października 1982 r. o związkach zawodowych (Dz. U. z 1985 r. Nr 54, poz. 277, z 1988 r. Nr 11, poz. 84, z 1989 r. Nr 20, poz. 105 i z 1990 r. Nr 30, poz. 179) i wydanych na ich podstawie przepisów wykonawczych, a także innych przepisów szczególnych stanu wojennego, podlegają zwrotowi. W razie niemożności zwrotu tego majątku wskutek jego zniszczenia lub zaginięcia, przysługuje odszkodowanie na zasadach określonych w ustawie.

2. Obowiązek zwrotu majątku obciąża właściwe organizacje związkowe, organy państwowe i inne jednostki organizacyjne, które ten majątek przejęły (objęły).

3. W razie przekształcenia, reorganizacji lub likwidacji podmiotów, o których mowa w ust. 2, do zwrotu majątku zobowiązani są ich następcy prawni.

Art. 2. 1. Zwrot składników majątkowych następuje na rzecz jednostek organizacyjnych związków zawodowych i organizacji społecznych, które były w posiadaniu tego majątku:

- 1) w odniesieniu do związków zawodowych — w dniu 12 grudnia 1981 r.,
- 2) w odniesieniu do organizacji społecznych — w dniu faktycznego pozbawienia majątku.

2. Jeżeli nie istnieją właściwe jednostki, o których mowa w ust. 1, prawo ubiegania się o zwrot majątku przysługuje organizacjom ogólnokrajowym związków zawodowych lub organizacji społecznych.

3. W przypadku zniszczenia, zaginięcia lub zużycia składnika majątku w stopniu uniemożliwiającym jego dalsze użytkowanie, wypłaca się odszkodowanie w wysokości odpowiadającej wartości składnika majątku według stanu odpowiednio na dzień 12 grudnia 1981 r. lub na dzień faktycznego pozbawienia majątku, a według cen w chwili wydania orzeczenia o zwrocie.

4. Odszkodowanie, o którym mowa w ust. 3, może być również wypłacone w formie papierów wartościowych.

Art. 3. 1. Waluta polska, która znajdowała się na rachunkach bankowych, podlega zwrotowi na rzecz podmiotów określonych w art. 2 ust. 1 i 2 po jej waloryzacji. Waloryzacji dokonuje się przez podwyższenie całej sumy w relacji do wzrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia pracowników w gospodarce uspołecznionej ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, jaki nastąpił odpowiednio między dniem 12 grudnia 1981 r. lub dniem faktycznego pozbawienia majątku a dniem wydania orzeczenia.

2. Waluta obca, która znajdowała się na rachunkach bankowych, podlega zwrotowi na rzecz podmiotów określonych w art. 2 ust. 1 i 2 po naliczeniu odsetek w wysokości 3% w skali rocznej, liczonych odpowiednio od dnia 12 grudnia 1981 r. lub dnia faktycznego pozbawienia majątku. Zwrot tak oprocentowanej waluty obcej może nastąpić również w walucie polskiej przy zastosowaniu kursu dewizowego ogłoszanego przez Prezesa Narodowego Banku Polskiego, obowiązującego w dniu wydania orzeczenia.

Art. 4. 1. Postępowanie o zwrot majątku wszczyna się na wniosek podmiotów, o których mowa w art. 2 ust. 1 i 2.

2. Wniosek o wszczęcie postępowania o zwrot majątku powinien zawierać oznaczenie podmiotów, o których mowa w art. 1 ust. 2 i 3, oraz określenie przedmiotu roszczenia wraz z jego uzasadnieniem. We wniosku należy wskazać osobę pełnomocnika.

Art. 5. 1. Postępowanie o zwrot majątku prowadzi się przed Społeczną Komisją Rewindykacyjną, zwaną dalej „Komisją”, działającą przy Ministrze Pracy i Polityki Socjalnej.

2. Komisja składa się z osób wyznaczonych przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w porozumieniu z innymi ministrami sprawującymi nadzór nad organizacjami społecznymi.

3. Minister Pracy i Polityki Socjalnej określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania, skład osobowy, tryb powoływania oraz organizację Komisji.

4. Wydatki związane z działalnością Komisji są pokrywane z budżetu państwa, w części budżetowej organu powołującego Komisję.

Art. 6. 1. Komisja rozpatruje sprawy na posiedzeniu jawnym w trzyosobowych zespołach orzekających. Zespoły mogą rozpatrywać sprawy na posiedzeniach wyjazdowych.

2. Przewodniczącym zespołu orzekającego powinna być osoba dająca gwarancję bezstronnego rozstrzygnięcia spraw i posiadająca wyższe wykształcenie prawnicze.

Art. 7. 1. Komisja rozstrzyga sprawę, wydając orzeczenie mające moc decyzji administracyjnej.

2. Orzeczenie Komisji jest ostateczne i stanowi tytuł do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w administracji.

3. Na orzeczenie Komisji przysługuje skarga do Naczelnego Sądu Administracyjnego.

Art. 8. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej ustawie stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 9. Minister Pracy i Polityki Socjalnej powoła Komisję, o której mowa w art. 5, w terminie jednego miesiąca od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 10. Termin składania wniosków do Komisji upływa z dniem 31 grudnia 1991 r.

Art. 11. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*